

ΕΚΘΕΣΗ 2025

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΕΛΓΙΟΥ



Συντάκτης

Τζανέτος Καραντζής
Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Β΄

Βρυξέλλες, Αύγουστος 2025

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Βελγίου	3
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου	3
1.1.1	Η δομή της οικονομίας	3
1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη.....	5
1.2.1	Εξωτερικό εμπόριο	9
1.2.2	Επενδύσεις.....	14
1.2.3	Ενέργεια.....	15
1.3	Στοιχεία για οικονομίες Περιφερειών του Βελγίου	17
1.4	Οικονομικές προβλέψεις.....	16
1.5	Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου	18
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου	18
2.1	Διμερές εμπόριο	18
2.1.1	Εμπόριο αγαθών.....	19
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών. Τουρισμός	25
2.1.3	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.	25
2.1.4	Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα	27
2.2	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου.....	29
3	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2024	29
4	Συμπεράσματα – προτάσεις	30
4.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	30
4.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων	33
4.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	34
4.4	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	36

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2020-2024

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2023-2024 - κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2023-2024 – κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 5: Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου 2024 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου 2024 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 9 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2023-2024 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2024 – 10 κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 11 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2023-2024 –μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2024 – κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

Πίνακας 18 : Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

1 Οικονομία Βελγίου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου

Το Βέλγιο είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης, η θέση της χώρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της οικονομίας της καθώς η πρωτεύουσα του Βελγίου, Βρυξέλλες, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλέα Φίλιππο. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών, προωθείται από την περιοχή της Φλάνδρας.

Η Βέλγικη οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η βελγική οικονομία, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ του τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία το 2023 αντιπροσώπευε το 81,6% (από το 77,4 % το 2020). Η συμμετοχή της βιομηχανίας, κατασκευών και ενέργειας κυμαίνεται στο 17,6%, ενώ της γεωργίας είναι 0,8%.

Σύμφωνα με στοιχεία της βελγικής Στατιστικής Αρχής Statbel, εκτιμάται ότι η σταθμισμένη αξία της βιομηχανικής παραγωγής το 2024 ήταν μειωμένη κατά 2,5% σε σχέση με το 2023, ενώ το 2023 ήταν μειωμένη κατά 3,8% σε σχέση με το 2022.

Με αυτό το κριτήριο ο δυναμικότερος κλάδος της βελγικής βιομηχανίας είναι ο αγροδιατροφικός (τρόφιμα και ποτά, κατηγ. NACE 10, 11) με αξία παραγωγής 42

δισ ευρώ. Το μερίδιο της συνολικής αγροτικής δραστηριότητας (πρωτογενής τομέας και μεταποίηση) επί των εξαγωγών είναι 13,5%. Το 2024 ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παρήγαγε το 2,2% της αξίας της αγροτικής βιομηχανίας της ΕΕ. Ο τομέας τροφίμων του Βελγίου είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης καθώς μετρά περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 102.000 εργαζομένους. Τέλος, χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο (περίπου 6,7 δισ ευρώ το 2024), ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (*Belgian Blue*) και σε εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα σημαντικός για τον τομέα των τροφίμων.

Έπεται η χημική βιομηχανία (NACE 20) με 16,4% της συνολικής αξίας βιομηχανικής παραγωγής και 32 δισ ευρώ αξία παραγωγής.

Στην συνέχεια τρίτη κατατάσσεται η φαρμακοβιομηχανία (NACE 21) η οποία εκτιμάται ότι απασχολεί άμεσα 45.000 άτομα και έμμεσα 57.300, ενώ οι εξαγωγές του κλάδου το 2023 ανήλθαν σε 55 δισ ευρώ (15,8% του συνόλου εξαγωγών). Η αξία παραγωγής ανέρχεται σε 27,7 δισ ευρώ. Οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για έρευνα και τεχνολογία στον συγκεκριμένο κλάδο εκτιμάται ανέρχονται σε περισσότερα από 5,7 δισ ευρώ το 2024. Ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχει ο τομέας της βιοφαρμακευτικής και βιοτεχνολογίας.

Ο κλάδος μεταλλουργίας (NACE 24) καταγράφει αξία παραγωγής 20,4 δισ ευρώ και το ποσοστό επί των εξαγωγών των βασικών μετάλλων και προϊόντων τους είναι 7,6%. Εκτιμάται ότι η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα οποία απασχολεί περί τα 18.800 άτομα.

Η παραγωγή οχημάτων και μερών τους αντιπροσωπεύει το 6,5% της αξίας βιομηχανικής παραγωγής (12,7 δισ ευρώ) και το 11,9% των εξαγωγών.

Τέλος ο κλάδος μηχανημάτων και συσκευών (NACE 28) είναι ένας άλλος σημαντικός κλάδος με αξία παραγωγής 7,8 δισ, όπως και εκείνος της παραγωγής πλαστικών (NACE 22) με 7,1 δισ ευρώ.

Σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή τομέα, με κριτήριο την έκταση της καλλιεργούμενης γής, τα σημαντικότερα αγροτικά προϊόντα είναι αυτά που προορίζονται για ζωοτροφές, τα σιτηρά, οι πατάτες, το καλαμπόκι, το κριθάρι και τα ζαχαρότευτλα. Τα σημαντικότερα φρούτα είναι τα αχλάδια, τα μήλα και τα κεράσια. Ο αριθμός των χοίρων ανέρχεται σε 5,6 εκατ., των βοειδών σε 2,3 εκατ. και των πουλερικών σε 54 εκατ.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Μετά την οικονομική κρίση του 2020, το 2021 η βελγική οικονομία είχε σημαντική ανάκαμψη, ισχυρότερη από το αναμενόμενο, η οποία συνεχίστηκε με σημαντικά μειωμένο όμως ρυθμό το 2022. Παρ' ότι η οικονομία ήταν σχεδόν στάσιμη το δεύτερο ήμισυ του 2022 και εκφράσθηκαν φόβοι ότι η χώρα ίσως εισέλθει σε τροχιά τεχνικής ύφεσης, η χώρα έδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, κυρίως λόγω της ισχυρής εσωτερικής ιδιωτικής κατανάλωσης. Για τους ίδιους λόγους, η οικονομική ανάπτυξη συνεχίστηκε το 2023, αλλά με ασθενικούς ρυθμούς.

Το ονομαστικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Βελγίου ανέρχεται σε 51.810 ευρώ, ευρίσκεται στο 130,6% του μέσου όρου της ΕΕ27 και κατατάσσεται στη 7^η θέση.

Σημειώνεται ότι ο πληθωρισμός αποκλιμακώθηκε το 2023 λόγω μείωσης των τιμών ενέργειας. Η κατάργηση των κυβερνητικών μέτρων για αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης επέφερε αύξηση του μεγέθους το 2024.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2024

Ονομαστικό ΑΕΠ	€619,3 δις ευρώ	Μεταβολή ΑΕΠ	+1%	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	€51.810
Ανεργία	5,7%	Πληθωρισμός	4,3%	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	104,4
Δημοσιονομικό έλλειμμα (%ΑΕΠ)	4,6%				

Πηγή NBB, Eurostat

Στο μακροοικονομικό μέτωπο, τα δημόσια οικονομικά εκτέλεσαν πλήρως τον ρόλο της απορρόφησης κραδασμών της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, με το κόστος όμως ενός σημαντικού δημοσιονομικού ελλείμματος. Η αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν βοήθησε την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ ο δομικός πληθωρισμός της χώρας (5,0% Δεκ. 23) ήταν από τους υψηλότερους στην Ευρ. Ένωση. Η πολιτική της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών μπορεί να προστάτευσε τα εισοδήματα και να τόνωσε εν τίνι μέτρω την οικονομική δραστηριότητα μέσω της διατήρησης της αγοραστικής δύναμης, αλλά εκφράζεται σκεπτικισμός σε ό,τι αφορά το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου, αφού εκτιμάται ότι παράλληλα ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις και αποτελεί αντικίνητρο στις άμεσες ξένες επενδύσεις με το να κρατά το εργατικό κόστος σε υψηλά επίπεδα. Οι προβλέψεις για το 2025 είναι ότι τα το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα θα διευρυνθούν ελαφρά (περί

το 107% και 5,4% αντίστοιχα) και το ΑΕΠ θα παρουσιάσει αναιμική αύξηση περί το 0,8%. Η Ευρ. Επιτροπή κάλεσε το Βέλγιο να αντιμετωπίσει τις ανωτέρω διαρθρωτικές στρεβλώσεις της οικονομίας του με σειρά μεταρρυθμίσεων σε κρίσιμους τομείς όπως το συνταξιοδοτικό, την αγορά εργασίας και το φορολογικό, συνδέοντας την όποια πρόοδο με την απελευθέρωση κονδυλίων του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης.

Επίσης οι ενδεδειγμένες πολιτικές σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα είναι περισσότερες επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση, για να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων σε τομείς με ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί η καινοτομία και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και, τέλος, να κινητοποιηθεί η αγορά εργασίας μειώνοντας τις ελλείψεις δεξιοτήτων. Παράλληλα κρίνεται αναγκαίο να ενισχυθούν τα κίνητρα ένταξης στη απασχόληση και να μειωθούν τα αντίστοιχα αντικίνητρα (πχ πάσης φύσεως επιδόματα). Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει επίσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις επενδύσεις προκειμένου να διορθωθούν οι συνεχιζόμενες ελλείψεις στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές, την ενεργειακή ασφάλεια, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την ψηφιακή τεχνολογία. Η υποβοήθηση αυτής της δύσκολης αλλαγής των οικονομικών πολιτικών είναι ο στόχος των σχεδίων ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ό,τι αφορά την ενέργεια το Βέλγιο καταβάλλει προσπάθειες να καταστεί μελλοντικός κόμβος διακίνησης πράσινου και γαλάζιου υδρογόνου, ενώ παράλληλα δόθηκε παράταση στη λειτουργία πυρηνικών μονάδων παραγωγής ενέργειας για να καλυφθούν οι ανάγκες κατά την περίοδο της ενεργειακής μετάβασης. Επίσης, το Βέλγιο κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο τομέα της αιολικής ενέργειας.

Μισθοί και ανταγωνιστικότητα.

Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών και των κοινωνικών παροχών όπως εφαρμόζεται στο Βέλγιο στοχεύει στη προστασία των νοικοκυριών από τη πτώση της αγοραστικής δύναμης που προκαλείται από τον πληθωρισμό. Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου εκτιμά ότι η διατήρηση της ευρρωστίας της αγοραστικής δύναμης του μέσου Βέλγου προστάτευσε τη χώρα από μία πιθανή υφεσιακή πορεία στο τέλος του 2022 και υποστήριξε την ανάπτυξη του 2023.

Από την άλλη, η φορολογική επιβάρυνση στο Βέλγιο είναι η υψηλότερη στον ΟΟΣΑ: για εργαζόμενο χωρίς οικογένεια, η μέση φορολογική επιβάρυνση της εργασίας ανέρχεται στο 52,6% του εργατικού κόστους (έναντι μ.ο. ΟΟΣΑ 34,9%), ενώ η αντίστοιχη φορολογία εισοδήματος εκτιμάται στο 39,9%.

Δεδομένου ότι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών είναι ασυνήθιστη αλλού στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, επηρεάζει αναπόφευκτα το εργατικό κόστος (ιδίως σε επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις με μικρό περιθώριο κέρδους και τον κλάδο λιανικής) και την ανταγωνιστικότητα κόστους της βελγικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα και συνεπώς βαραίνει αρνητικά στην ροή ξένων επενδύσεων προς τη χώρα. Επίσης θεωρείται ότι ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις. Για τον λόγο αυτό τον τελευταίο καιρό στον δημόσιο διάλογο περί των οικονομικών έχει εκφρασθεί σκεπτικισμός αναφορικά με το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου και διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ καλούν το Βέλγιο να επανεκτιμήσει το εύρος του.

Έλλειμμα Προϋπολογισμού και Δημόσιο χρέος

Το έλλειμμα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης κυμάνθηκε περί το 4,5% του ΑΕΠ το 2024 έναντι 4,1% το 2023, ενώ το δημόσιο χρέος περί το 104,7%, έναντι 103,2%.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα επιβαρύνεται, από τις αυξημένες, λόγω επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού, δαπάνες για το συνταξιοδοτικό (αύξηση της κατώτατης σύνταξης), το γενναιόδωρο πλαίσιο πρόνοιας και την αύξηση της ονομαστικής μισθολογικής δαπάνης λόγω της εφαρμογής της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Εκτιμάται ότι το 2024 οι δαπάνες για υγεία, περίθαλψη και συντάξεις αυξήθηκαν με ρυθμό περίπου 5% και εκείνες για πρόνοια περίπου 7%, ρυθμοί που είναι πολύ μεγαλύτεροι από εκείνη του ΑΕΠ (1%).

Η αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ επιβάρυναν τη σχέση δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα και δεν αναμένεται να αποκλιμακωθεί σε μεσοπρόθεσμο τουλάχιστον ορίζοντα, παρ' όλο που η ωρίμανση των τίτλων του δημοσίου είναι μεσο-μακροπρόθεσμη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καλέσει το Βέλγιο να προβεί σε μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό και φορολογικό σύστημα, καθώς και στην αγορά εργασίας, προκειμένου να ορθολογικοποιηθούν οι δαπάνες στη πρόνοια και το συνταξιοδοτικό και να χρηματοδοτηθούν τα μέτρα ενεργειακής στήριξης και προστασίας των νοικοκυριών από τον πληθωρισμό.

Πληθωρισμός

Ο μέσος πληθωρισμός του 2024 ανήλθε σε 4,3% από 2,3% το 2023 και 10,3% το 2022. Η αύξηση το 2024 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών ενέργειας (+9,7%) και επεξεργασμένων τροφίμων (+5,6%). Πέραν της ενέργειας, η αύξηση των

τιμών των λιπασμάτων και ζωοτροφών, αλλά και η διατάταξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, λόγω του πολέμου της Ουκρανίας ενίσχυσαν τον πληθωρισμό τροφίμων. Επίσης τον πληθωρισμό τροφοδότησε η σταδιακή και με χρονική υστέρηση ανάκληση των γενναιόδωρων μέτρων προστασίας των εισοδημάτων. Ο δομικός πληθωρισμός αποκλιμακώθηκε αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα (3,3%) αποτελώντας τροχοπέδη στη μείωση του γενικού πληθωρισμού. Εκτιμάται ότι η αναπροσαρμογή των μισθών είναι η σημαντικότερη αιτία της διατήρησης του υψηλού δομικού πληθωρισμού.

Προκλήσεις για τη βελγική οικονομία

Το γενναιόδωρο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας και συνταξιοδότησης, η γήρανση του πληθυσμού, η προστασία της αγοραστικής δύναμης μέσω της πολιτικής τιμαριθμικής προσαρμογής και το πολύπλοκο και κοστοβόρο διοικητικό σύστημα της χώρας είναι οι βασικότερες διαθρωτικές αιτίες που επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά και μεσο-μακροπρόθεσμα απειλούν τη παραγωγικότητα και διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της χώρας, ενώ δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την αποβιομηχάνιση.

Πέραν των ανωτέρω, η προγραμματισμένη αύξηση των αμυντικών δαπανών στο 2% του ΑΕΠ για τη περίοδο 2025-2033, θα πιέσει έτι περαιτέρω τα ήδη επιβαρυνόμενα δημοσιονομικά της χώρας.

Τα σημαντικότερα μέτρα που καλείται να λάβει το Βέλγιο, και για τα οποία έχουν υπάρξει πρόσφατες συστάσεις από την ΕΕ είναι:

- Εξασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσιονομικών της χώρας. Στο κεφάλαιο αυτό συμπεριλαμβάνεται η αναμόρφωση της συνταξιοδοτικής, ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής δαπάνης, ανάγκη που καθίσταται ακόμα επιτακτικότερη λόγω της επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού.
- Να καταστεί ελκυστικότερη η εργασία, μέσω μειώσεων στις εργατικές και εργοδοτικές εισφορές, αλλά και μέσω της ορθολογικοποίησης και απλοποίησης του καθεστώτος επιδομάτων ανεργίας και λοιπών κοινωνικών παροχών. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται αναγκαίο να αυξηθεί η χρηματική διαφορά μεταξύ εργασίας και ανεργίας.
- Λόγω των υπαρχόντων ελλειμμάτων, το Βέλγιο θα πρέπει να εφαρμόσει το ανωτέρω σχέδιο με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, δηλαδή το συνεπαγόμενο κόστος θα πρέπει να καλυφτεί από άλλα δημοσιονομικά ή μη έσοδα.
- Τόνωση της παραγωγικότητας μέσω επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογία, αλλά και διευκόλυνση της εργασιακής κινητικότητας και τόνωση της ευελιξίας του εργασιακού πλαισίου.
- Μεταρρύθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ώστε να υπάρχει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ ζήτησης και προσφοράς ειδικοτήτων στον χώρο της απασχόλησης.

- Επιτάχυνση της μετάβασης στη πράσινη και ψηφιακή οικονομία.

1.2.1 Εξωτερικό εμπόριο

Η βελγική οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, είναι μία από τις πλέον εξωστρεφείς οικονομίες παγκοσμίως.

Το 2023 το Βέλγιο ήταν ο 12^{ος} σημαντικότερος εξαγωγέας παγκοσμίως (από 8^{ος} το 2022) με μερίδιο 2,4% επί των παγκόσμιων εξαγωγών και 14^{ος} σημαντικότερος εισαγωγέας (από 13^{ος} το 2022) με μερίδιο 2,3%. Το 2024 οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών της χώρας αντιπροσωπεύουν το 78,4% του ΑΕΠ, έναντι 85,1% του ΑΕΠ το 2023 της χώρας, ενώ μόνο οι εξαγωγές αγαθών το 56,3% και 64,3% του ΑΕΠ αντίστοιχα.

Το Βέλγιο αποτελεί πλέον ένα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο εκμεταλλευτόμενο την γεωγραφική του θέση και τις πολύ υψηλού επιπέδου υποδομές του. Η χώρα διαθέτει ένα εξαιρετικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο συνδεδεμένο με τις γειτονικές ανεπτυγμένες χώρες, το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στην Αμβέρσα, ενώ τα τελευταία χρόνια αναβάθμισε το αεροδρόμιο της Λιέγης σε ένα σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο για προϊόντα από την Ασία.

Πίνακας 2 : Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2020-2024 (αξία σε εκατ. ευρώ)

	2020	2021	2022	2023	2024	24/23 %
Εξαγωγές αγαθών	261.154	326.709	440.489	366.547	348.702	-4,9
Εισαγωγές αγαθών	264.024	333.038	441.073	371.725	339.180	-8,8
Εμπορικό ισοζύγιο	-2.870	-6.329	-5.840	-5.178	9.522	+185,4
Εξαγωγές υπηρεσιών	106.421	115.031	132.227	141.126	136.994	-8,7
Εισαγωγές υπηρεσιών	104.633	116.381	139.228	147.508	146.904	-0,4
Ισοζύγιο υπηρεσιών	+1.788	-1.350	-7.001	-6.382	-9.910	+55,3

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και η πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργίες, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων.

Το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το παρουσιάζε ένα συνεχώς διευρούμενο έλλειμμα, αλλά το 2024 κατέγραψε πλεόνασμα κυρίως λόγω της μεγάλης πτώσης των

εισαγωγών. Σημειώνεται ότι το 2020 το έλλειμμα περιορίστηκε εξ αιτίας των αυξημένων, λόγω πανδημίας, εξαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων.

Ο τομέας των υπηρεσιών εμφανίζει συνεχώς διευρυνόμενο έλλειμμα κυρίως λόγω του της αύξησης του ελλείματος στον τομέα των μεταφορών και τουρισμού.

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 - κυριότεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2022		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	%	Αξία	%	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	116.682	26,5	92.319	25,4	-20,9
Ορυκτά προϊόντα	90.016	20,4	49.414	13,6	-45,1
Εξοπλισμός μεταφορών	36.671	8,3	42.799	11,8	16,7
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους	35.517	8,1	37.085	10,2	4,4
Μέταλλα & τεχνουργήματα	32.246	7,3	27.822	7,6	-13,7
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	23.319	5,3	25.414	7,0	9,0
Πλαστικές ύλες	27.035	6,1	22.503	6,2	-16,8
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	20.600	4,7	14.361	3,9	-30,3
Ζώντα ζώα και παρασκευάσματα	9.729	2,2	9.826	2,7	1,0
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	9.151	2,1	9.270	2,5	1,3

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία που περιλαμβάνει και την φαρμακοβιομηχανία, ο τομέας των μεταφορικών μέσων και μέρη αυτών, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων, οι πλαστικές ύλες και παράγωγα τους, η κατεργασία πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων με κυριότερο κλάδο την κατεργασία διαμαντιών. Παράλληλα σημαντική είναι η εξαγωγική βιομηχανία τροφίμων και ποτών όπου σημαντική εξαγωγική επίδοση έχουν τα κατεψυγμένα λαχανικά, κρέατα (κυρίως βοδινά) και ο ζύθος.

Στις εισαγωγές σημαντική είναι επίσης η χημική βιομηχανία όπως και ο εξοπλισμός μεταφορών με βάση τα οχήματα.

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 – κυριώτεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2022		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	91.176	20,7	91.074	23,7	-0,1
Ορυκτά Προϊόντα	116.706	26,5	69.133	18,0	-40,8
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	51.301	11,6	53.206	13,8	3,7
Εξοπλισμός μεταφορών	40.509	9,2	46.836	12,2	15,6
Μέταλλα & τεχνουργήματα	28.168	6,4	24.033	6,2	-14,7
Πλαστικές ύλες	18.650	4,2	15.915	4,1	-14,7
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	14.527	3,3	15.825	4,1	8,9
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	18.864	4,3	11.988	3,1	-36,5
Φυτικά Προϊόντα, λαχανικά	11.344	2,6	11.060	2,9	-2,5
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	9.600	2,2	9.858	2,6	2,7

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 60% του συνόλου των συναλλαγών.

Η Ελλάδα διαχρονικά κατέχει μερίδιο κάτω από 1% σε ότι αφορά τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του Βελγίου.

Το 40,9% των εξαγωγών προορίζεται για τις γειτονικές χώρες. Παράλληλα και σε ότι αφορά τις εισαγωγές επίσης το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες (Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία) όπου καλύπτουν το 48,8% (από 45,3% το 2023) αυτών.

Πίνακας 5 Οι 10 σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου 2024 (δισ ευρώ)

	Χώρα	2023	2024	% σύνολο 2024	% 2023/2024
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	58,6	53,1	15,2	-9,4
2	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	49,0	45,1	12,9	-8,0
3	ΓΑΛΛΙΑ	47,3	44,4	12,7	-6,1
4	ΗΠΑ	28,0	27,4	7,9	-2,1
5	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	21,8	22,0	6,3	+0,9
6	ΙΤΑΛΙΑ	16,5	15,9	4,6	-3,6
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	10,2	11,2	3,2	+9,8
8	ΠΟΛΩΝΙΑ	9,4	10,0	2,9	+6,4
9	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	7,0	6,3	1,8	-10,0
10	ΚΙΝΑ	6,3	6,2	1,8	-1,6

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την **Γαλλία** που φθάνει περίπου τα 5,5 δισ ευρώ το 2024 (από 3,1 δισ το 2023), το βασικότερο εξαγωγίμο προϊόν με την Γαλλία είναι τα χημικά/φαρμακευτικά (8,0 δισ ευρώ, έναντι 7,5 δισ το 2023). Η ίδια κατηγορία καταλαμβάνει τη πρώτη θέση στις εισαγωγές (6,4 δισ ευρώ, από 7,4 δισ ευρώ το 2023).

Με το **Ηνωμένο Βασίλειο** εμπορικό ισοζύγιο από αρνητικό το 2022 (-5,6 δισ ευρώ) κατέστη το 2024 και 2023 πλεονασματικό (12,2 δισ ευρώ και 8,2 δισ ευρώ αντίστοιχα). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη συνεχή μείωση εισαγωγών ορυκτών καυσίμων (28 δισ ευρώ το 2022, 6,6 δισ το 2023 και 3,6 δισ το 2024). Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως τη χημικά/φάρμακα, εξαρτήματα μεταφορικών μέσων και είδη διατροφής.

Το κυριότερο εισαγόμενο προϊόν από την **Ολλανδία** είναι τα καύσιμα (9,4 δισ) κυρίως λόγω του λιμανιού του Rotterdam. Πέραν των καυσίμων, το δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγίμο προϊόν ήταν το 2024 τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας (7,2 δισ ευρώ) και τρίτο τα μεταποιημένα τρόφιμα/ποτά/καπνός (5,2 δισ ευρώ). Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία (35,7 δισ ευρώ) και οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στο έλλειμμα στο εμπόριο καυσίμων.

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου 2024 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	2023	2024	% σύνολο 2024	% 2023/2024
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	80,7	80,8	23,8	+0,1
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	48,5	45,7	13,5	-5,8
3	ΓΑΛΛΙΑ	43,6	38,9	11,5	-10,8
4	ΗΠΑ	25,6	20,2	6,0	-21,1
5	ΙΤΑΛΙΑ	15,2	15,6	4,6	+3,3
6	ΚΙΝΑ	12,7	11,9	3,5	-6,3
7	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	13,1	9,8	2,9	-25,2
8	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	8,9	9,3	2,7	+4,5
9	ΕΛΒΕΤΙΑ	9,6	9,1	2,7	-5,2
10	ΙΣΠΑΝΙΑ	8,7	8,5	2,5	-2,3

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux & ΕΛΣΤΑΤ

Το εμπορικό ισοζύγιο με τη Γερμανία είναι για το Βέλγιο, επί σειρά ετών, θετικό. Οι κυριότερες εισαγωγές από την **Γερμανία** είναι προϊόντα χημικής βιομηχανίας (11 δις ευρώ), οχήματα (8,7 δις ευρώ) και μηχανήματα (7 δις ευρώ). Οι εξαγωγές του Βελγίου στην Γερμανία περιλαμβάνουν προϊόντα χημικής βιομηχανίας (11 δις ευρώ), καύσιμα (9,5 δις), οχήματα και μέρη τους (6,1 δις), και βασικά μέταλλα (5,8 δις).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Βέλγιο παρουσιάζει από το 2019 θετικό εμπορικό ισοζύγιο με τις **ΗΠΑ**, το οποίο ανήλθε το 2024 σε περίπου 7,2 δις ευρώ. Το σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν του Βελγίου στις ΗΠΑ είναι τα φαρμακευτικά προϊόντα αξίας 17,4 δις ευρώ.

Το ειδικό βάρος της **Κίνας** για το Βέλγιο συνεχίζει να σημειώνει ελαφρά κάμψη και το 2024, αφού ο όγκος εμπορίου ανήλθε σε 18,1 δις ευρώ από 20 δις ευρώ το 2023 και 21 δις το 2022. Σημειώνεται ότι το 2018 ο όγκος εμπορίου ήταν 13,2 δις ευρώ. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι επί σειρά ετών αρνητικό για το Βέλγιο και το 2024 ανήλθε σε 5,7 δις, έναντι 6,4 δις ευρώ το 2023. Το 2023 ήταν 8^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής του Βελγίου και το 2024 ήταν ο 6^{ος}. Να σημειώσουμε ότι η Alibaba από το 2019 επέλεξε το αεροδρόμιο της Λιέγης για την μεταφορά των εμπορευμάτων της στην περιοχή αυξάνοντας σημαντικά την εμπορευματική κίνηση με το Βέλγιο και καθιστώντας το αεροδρόμιο ένα σημαντικό εμπορευματικό κέντρο.

Στην **Ιταλία** το κυριότερο εξαγωγίμο, αλλά και εισαγόμενο προϊόν είναι τα φαρμακευτικά (40,9% επί του συνόλου εξαγωγών και 40,0% επί των εισαγωγών).

Το **Λουξεμβούργο** βρίσκεται στο κατάλογο των 10 κυριότερων εξαγωγικών προορισμών για το Βέλγιο με περίπου 1,4 δις ευρώ εξαγωγές στη κατηγορία των οχημάτων και μερών τους και 1,3 δις ορυκτών καυσίμων.

Η **Πολωνία** επίσης έχει γίνει σημαντικός εμπορικός εταίρος τα τελευταία χρόνια με εξαγωγές από πλευράς Βελγίου περίπου 2,9 δις ευρώ σε οχήματα και

εξαρτήματα (2% επί του συνόλου) και χημικά (1,7 δις ευρώ), ενώ εισάγει από την Πολωνία μηχανήματα αξίας 1 δις ευρώ και οχήματα και μέρη τους (1 δις ευρώ).

Επίσης το διμερές εμπόριο με την **Τουρκία** αν και δεν ήταν ποτέ ιδιαίτερα σημαντικό, δείχνει μια άνοδο από 6 δις ευρώ το 2018 σε περίπου 8,7 δις το 2022, 7,9 δις ευρώ το 2023 και 7,8 δις το 2024. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι σταθερά θετικό για το Βέλγιο (1,7 δις το 2023 και 1,8 δις το 2024). Σηματικότερες εξαγωγές από το Βέλγιο είναι τα χημικά (1,2 δις ευρώ) , τα βασικά μέταλλα (0,8 δις ευρώ), οχήματα και μέρη (0,8 δις ευρώ) και πλαστικά (0,7 δις ευρώ). Το Βέλγιο εισάγει οχήματα και μέρη τους (0,9 δις ευρώ), μηχανήματα (0,4 δις ευρώ) και ορυκτά καύσιμα (0,3 δις ευρώ).

Ο όγκος εμπορίου μεταξύ Βελγίου και **Ρωσίας** μειώθηκε σημαντικά από περίπου 13 δις ευρώ το 2022 σε περίπου 4,3 δις το 2024. Το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών είναι παραδοσιακά ελλειμματικό εις βάρος του Βελγίου (περίπου 0,3 δις ευρώ το 2024). Το 2024, τα φαρμακευτικά προϊόντα, αντιπροσώπευαν 1,3 δις (65% του συνόλου) των συνολικών πωλήσεων Βελγίου προς τη Ρωσία. Ως αναμενόμενο τα 1,2 δις ευρώ (από 2,1 δις ευρώ το 2023 και 7,2 δις το 2022) από τα 1,9 δις των εισαγωγών από τη Ρωσία αφορούν ορυκτά καύσιμα. Εξ αυτών τα 1,1 δις ευρώ αφορούν εισαγωγές φυσικού αερίου, έναντι 1,8 δις το 2023 και 2,4 δις ευρώ το 2022. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι εισαγωγές ρωσικών πολύτιμων και ημιπολύτιμων μετάλλων και λίθων, μειώθηκαν από 1,4 δις το 2022 σε 0,3 δις το 2023 και μόλις 200 χιλιάδες ευρώ το 2024. Υπενθυμίζεται ότι η Αμβέρσα είναι από τα σημαντικότερα κέντρα επεξεργασίας και διακίνησης διαμαντιών παγκοσμίως.

Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Βελγίου οι εξαγωγές του Βελγίου προς τη χώρα μας ανήλθαν το 2024 σε 1,7 δις ευρώ (0,5% του συνόλου των εξαγωγών Βελγίου) και οι εισαγωγές από την Ελλάδα σε 310 εκατ. Ευρώ (0,09% επί του συνόλου εισαγωγών και αύξηση 6,4% σε σχέση με 2023)

1.2.2 Επενδύσεις

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (δις ευρώ)

	2020	2021	2022	2023	2024
ΞΑΕ (συνολικά κεφάλαια assets– απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	911,7	986,7	1.040,1	951,5	890,5
Άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια liabilities – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	836,5	871,3	894,0	853,7	757,3

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Σημειώνεται ότι από τις εισερχόμενες επενδύσεις 2024 τα 592,5 δις ευρώ αφορούν επενδύσεις χαρτοφυλακίου, ενώ το αντίστοιχο ποσό στις εξερχόμενες είναι 466,0 δις ευρώ.

Η Ολλανδία είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Βέλγιο με απόθεμα με 181,7 δις ευρώ. Ακολουθούν το Λουξεμβούργο (145,7 δις), η Γαλλία (132,4 δις ευρώ), το Ην. Βασίλειο (107,0 δις), η Ελβετία (55,6 δις), η Γερμανία (47,8 δις) και οι ΗΠΑ (41,7 δις). Η Κίνα φαίνεται να έχει μόλις 8,1 δις (μερίδιο 0,9%) συνολικό απόθεμα επενδύσεων στη χώρα.

Οι βελγικές επενδύσεις έχουν κατευθυνθεί κυρίως σε Γαλλία (169,6 δις ευρώ), Λουξεμβούργο (130,5 δις), Ολλανδία (115,1 δις ευρώ), Λουξεμβούργο (150,4 δις ευρώ), Ην. Βασίλειο (49,7 δις ευρώ) και ΗΠΑ με 37,2 δις ευρώ και μερίδιο 4,9%. Στη Κίνα έχει κατευθυνθεί μόλις το 0,2% των συνολικών βελγικών επενδύσεων (1,4 δις) στο εξωτερικό.

1.2.3 Ενέργεια

Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε το 2024 σε περίπου 70TWh και η κατανάλωσή του σε 80,6 TWh. Το 29,8% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προήλθε από τις ΑΠΕ (17,8% αιολική, 11,8% ηλιακή και 0,2% βιοκαύσιμα), 17,6% από φυσικό αέριο και το 42,2% από πυρηνική ενέργεια. Οι εισαγωγές ανήλθαν σε 10,6 TWh προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εισαγωγές καλύπτουν το 13% της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Στόχος της κυβέρνησης είναι το 2030 το 48,5% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται από ΑΠΕ.

Η συνολική κατανάλωση ανήλθε σε περίπου 435 TWh (37,4 Mtoe). Η κατανάλωση καλύφθηκε από πετρέλαιο και προϊόντα του κατά 48,1%, από ΑΠΕ κατά 13,9%, από φυσικό αέριο κατά 20% και από ηλεκτρική ενέργεια κατά 18%.

Στόχος της κυβέρνησης είναι το 2030 το 21,7% της συνολικής κατανάλωσης να καλύπτεται από ΑΠΕ.

Στο Βέλγιο λειτουργούν 4 πυρηνικοί αντιδραστήρες συνολικής λειτουργικής δυναμικότητας 3.463 Mwe.

Αναλυτικότερα, λειτουργούν οι αντιδραστήρες Doel 2 (445 Mwe), Doel 4 (1.026 Mwe), Tihange 1 (962 Mwe) και Tihange 3 (1.030 Mwe). Το 2025 ετέθη εκτός λειτουργίας ο Doel1, ενώ τη περίοδο 2022-2023 οι αντιδραστήρες Doel 3 και Tihange 2. Το 2023 νομοθετήθηκε η σταδιακή απενεργοποίηση όλων των αντιδραστήρων, όμως σε δεύτερο χρόνο και υπό τη πίεση της ενεργειακής κρίσης και της γεωπολιτικής έντασης αποφασίσθηκε η παράταση της λειτουργίας των Doel 4 και Tihange 3 μέχρι το 2035, ενώ έχει αρχίσει διάλογος για περαιτέρω παράταση της λειτουργίας τους μέχρι το 2045. Στις 15/5/2025 η Ομοσπονδιακή Βουλή ανακάλεσε τον ανωτέρω νόμο του 2023 και παράλληλα έδωσε και νομοθετικά τη δυνατότητα κατασκευής νέων αντιδραστήρων. Παράλληλα εξετάζεται η δυνατότητα παράτασης λειτουργίας και των αντιδραστήρων Doel 2 και Tihange 1.

Επίσης, έχει αρχίσει στο Zeebrugge η κατασκευή της πρώτης μονάδας πράσινου υδρογόνου (Hyoffwind) στο Βέλγιο, η οποία αναμένεται να περατωθεί το 2026.

Ο βαθμός ενεργειακής εξάρτησης του Βελγίου είναι υψηλός, αφού το 76% της κατανάλωσης εξαρτάται από εισαγωγές (μ.ο. ΕΕ 58,4%). Η εξάρτηση από πετρέλαιο και φυσικό αέριο είναι σχεδόν 100%.

1.3 Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξελλών. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 370,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2014) είναι, μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα Βρυξέλλες έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κατοίκους), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διοικητικά διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες 2 .

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.258.434 κάτοικοι (στοιχεία 2015) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,46 εκατ. κάτοικοι),
- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη, και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία.

Η Φλάνδρα είναι η ατμομηχανή της βελγικής οικονομίας, όπου παράγεται το 59,7% του ΑΕΠ της χώρας. Το 2023 το ποσοστό συμμετοχής της Βαλλονίας στο βελγικό ΑΕΠ είναι 23,0%, ενώ της περιφέρειας Βρυξελλών 17,3%. Εκτιμάται ότι το 2024 η οικονομία της φλάνδρας αναπτύχθηκε κατά 1,4% έναντι 1,6% το 2023, της Βαλλονίας κατά 1,3%, όσο και το 2023 και της Περιφέρειας Βρυξελλών 1,4% έναντι 0,7% το 2023.

Βέβαια οι διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στο διαφορετικό κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών. Παρότι δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί είσημα στοιχεία για το 2023 εκτιμάται ότι το ονομαστικό ΑΕΠ της Φλάνδρας κυμαίνεται περί τα 50.000 ευρώ, της Βαλλονίας 37.000 ευρώ και της Περιφέρειας των Βρυξελλών περί τα 79.000 ευρώ.

Η υποδομή μεταφορών και επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ολόκληρη τη χώρα όσον αφορά στους μεγάλους δρόμους, τους σιδηροδρόμους, τις

πλωτές οδούς, τα διεθνή αεροδρόμια (Βρυξέλλες, Λιέγη, Charleroi, Ostend, Αμβέρσα και Courtrai) και θαλάσσιους λιμένες (Αμβέρσα, Zeebrugge, Γάνδη και Οστάνδη). Το Βέλγιο διαθέτει ένα από τα πλέον ανεπτυγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα "ευρείας ζώνης" στην Ευρώπη.

1.4 Οικονομικές προβλέψεις

Η οικονομική δραστηριότητα του Βελγίου αναμένεται να επιβραδυνθεί, κυρίως λόγω της ασθενούς διεθνούς ζήτησης, της γενικότερης αβεβαιότητας στο διεθνές εμπόριο αλλά και των δομικών αγκυλώσεων στα συστήματα πρόνοιας, συνταξιοδότησης και απασχόλησης. Σε αυτό το πλαίσιο αναμένεται να επιβαρυνθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα και δημόσιο χρέος της χώρας.

Κατά την πανδημία, αλλά και την περίοδο που την ακολούθησε, η οποία σηματοδεύθηκε από την ουκρανική κρίση με τα συνεπακόλουθά της, η βελγική οικονομία έδειξε ιδιαίτερη ανθεκτικότητα κυρίως λόγω της εσωτερικής ζήτησης. Όμως τα μέτρα θωράκισης της οικονομίας και της κοινωνίας επιβάρυναν τα ήδη προβληματικά δημόσια οικονομικά της χώρας.

Η επίμονα προβληματική εικόνα των δημόσιων οικονομικών, αλλά και ο υψηλός δομικός πληθωρισμός έχουν αναδείξει τις δομικές και διαρθρωτικές αδυναμίες της βελγικής οικονομίας, όπως το γενναιόδωρο αλλά μη στοχευμένο σύστημα κοινωνικών παροχών και συνταξιοδότησης, τον γηράσκοντα πληθυσμό, τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας και το υψηλό κόστος παραγωγής το οποίο υποδαυλίζεται από την εφαρμογή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών.

Ειδικά το πλαίσιο της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, μπορεί να στήριζε την κατανάλωση και συνεπώς την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας κατά την δύσκολη περίοδο της πανδημίας, όμως έχει δεχθεί σειρά επικρίσεων στη βάση της ανατροφότητας του πληθωρισμού, της διατήρησης του κόστους παραγωγής σε υψηλό επίπεδο, το οποίο με τη σειρά του έχει αρνητικές επιπτώσεις στην διεθνή οικονομική ανταγωνιστικότητα της χώρας, αλλά και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις πρόσφατες συστάσεις της καλεί το Βέλγιο να προωθήσει σειρά διαρθρωτικών αλλαγών που θα σε πρώτο επίπεδο θα πρέπει να καταστήσουν την παραμονή σε καθεστώς κοινωνικών ενισχύσεων λιγότερο ελκυστική για μερίδα του ανενεργού εργατικού δυναμικού και να δώσουν κίνητρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Επίσης τονίζει την ανάγκη αναμόρφωσης του συνταξιοδοτικού συστήματος και την φορολογική ελάφρυνση της εργασίας, ενώ προτείνει την επιμόρφωση σε ειδικότητες που έχει ανάγκη η παραγωγική διαδικασία αλλά ευρίσκονται σε έλλειψη.

Τέλος, η σχεδιαζόμενη αύξηση των αμυντικών δαπανών προβλέπεται να ασκήσει πίεση στα δημόσια οικονομικά της χώρας.

Προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (NBB) 2024-2025

	2025 (Π)	2026 (Π)
ΑΕΠ	1,0	1,1
ΑΝΕΡΓΙΑ	5,8	5,7
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	2,6	1,3
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ % ΑΕΠ	-5,4	-5,5
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ % ΑΕΠ	107,1	109,8

Πηγή: Banque Nationale de Belgique (NBB)

1.5 Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου

Το Βέλγιο εκτός από ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετέχει σε πληθώρα διεθνών οργανισμών. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι το NATO ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ΟΟΣΑ, Paris Club, Σύμβαση Schengen, ΟΗΕ, κλπ. Πλήρη βάση δεδομένων διεθνών συμφωνιών που έχει υπογράψει το Βέλγιο από το έτος 1987 μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στην σχετική ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών, στην διεύθυνση [http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base de donnees traites](http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base%20de%20donnees%20traites)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου

2.1 Διμερές εμπόριο

Η αξία των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο το 2024 σημείωσε κάμψη 1,9%, ενώ 2023 αυξήθηκε κατά 6,3%. Κρίνουμε ότι η μείωση είναι διαορθωτική μετά από σειρά ετών ανοδικής πορείας. Το Βέλγιο απορροφά το 1,6% των ελληνικών εξαγωγών το 2024, έναντι 1,4% το 2023. Οι εισαγωγές από το Βέλγιο σημείωσαν μείωση της τάξης του 0,8%. Το Βέλγιο καλύπτει το 2,7% των ελληνικών εισαγωγών, έναντι 2,8% το 2023.

Το εμπορικό ισοζύγιο είναι διαχρονικά αρνητικό για τη χώρα μας. Το 2024 το έλλειμμα συρρικνώθηκε κατά 0,3%.

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου 2020-2024 (εκατ. ευρώ)

	2020	2021	2022	2023	2024
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	385,1	463,9	694,8	738,7	724,3
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	1.588,3	2.021,8	2.420,8	2.276,9	2.258,0
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-1.203,2	-1.557,9	-1.726,0	-1.538,2	-1.533,7

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

Ανάλογα με το έτος παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις. Τα φαρμακευτικά, τα καπνά και προϊόντα καπνού, το αλουμίνιο, οι πλαστικές ύλες, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, τα παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών αποτελούν σημαντικές κατηγορίες εξαγωγίμων προϊόντων.

Πίνακας 9: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2024-2023 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

CN2		2024		2023		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ	118.896	16,4	109.866	14,9	+8,2
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	69.928	9,7	69.079	9,4	+1,2
99	Εμπιστευτικά προϊόντα	59.174	8,2	48.052	6,5	+23,1
24	ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	52.721	7,3	55.043	7,5	-4,2
20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ	49.267	6,8	46.173	6,3	+6,7
74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	44.783	6,2	45.141	6,1	-0,8
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	39.377	5,4	62.019	8,4	-36,5
04	ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΜΕΛΙ	39.131	5,4	36.586	5,0	+7,0

90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ.	31.212	4,3	7.544	1,0	+313,7
84	ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	22.126	3,1	21.465	2,9	+3,1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

**Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2023 – 20 κυριότερα προϊόντα
(οκταψήφια κατάταξη)**

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή προϊόντος	Τιμή 2024 (σε εκατ.)	Τιμή 2023 (σε εκατ.)	% μεταβολή
'27101290'	Άλλα ελαφρά λάδια	84,1	40,2	+109,2
'30049000'	άλλα φαρμακα	63,7	60,8	+4,8
'99900000'	Εμπιστευτικά προϊόντα	59,2	48,1	+23,1
'24011060'	Καπνά sun cured ανατολικού τύπου	42,4	44,8	-5,6
'74111010'	Ευθεία φύλλα χαλκού	23,8	19,0	+25,3
'90283011'	Μετρητές μονοφασικού ρεύματος	22,2	-	-
'04069032'	Φέτα	22,0	22,2	-0,9
'20057000'	Ελιές	20,9	16,7	+25,1
'74111090'	Άλλοι σωλήνες χαλκού	17,3	24,6	-29,7
'76071190'	Φύλλα αλουμινίου <0,2 mm	17,0	23,0	-26,1
'27101921'	Ειδικό καύσιμο αεριοθουμένων	12,3	12,5	-1,6
'08105000'	Ακτινίδια (kiwis)	12,1	6,2	+95,2
'27132000'	Άσφαλτος από πετρέλαιο	10,6	44,1	-76,0
'15092000'	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	9,3	6,5	+43,1
'76042990'	Ράβδοι αλουμινίου καθορισμένης μορφής	7,7	8,5	-9,4
'04032019'	Γιαούρτι > 6 %	7,5	5,7	+31,6
'24012085'	Καπνά flue cured	6,8	7,2	-5,6
'21069098'	Άλλα παρασκευάσματα διατροφής	6,5	8,4	-22,6
'61091000'	Μπλουζάκια από βαμβάκι	5,6	7,2	-22,2
'39219090'	Άλλα φύλλα πλαστικού	5,2	6,7	-22,4

Πίνακας 11: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2024-2023 – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

		2024		2023		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	438.329	19,4	450.947	19,7	
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ.	178.778	7,9	177.471	7,8	
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	161.965	7,2	170.393	7,4	
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	147.597	6,5	135.167	5,9	
64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	122.420	5,4	122.549	5,4	
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	103.712	4,6	106.317	4,6	
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	80.391	3,6	70.004	3,1	
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	66.826	3,0	69.946	3,1	
20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	64.382	2,9	51.453	2,2	
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	60.029	2,7	55.238	2,4	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Βέλγιο αφορούν φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό και στην συνέχεια μηχανολογικό εξοπλισμό. Μία σημαντική κατηγορία επίσης είναι τα υποδήματα καθώς και συσκευές τεχνητού κλίματος.

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2024 –20 κυριότερα προϊόντα (οκταψήφια κατάταξη)

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή προϊόντος	Τιμή 2024 (σε εκατ.)	Τιμή 2023 (σε εκατ.)	% μεταβολή
'30049000'	Άλλα φαρμακα	240,2	230,5	+4,2
'30021500'	Ανοσολογικά προϊόντα, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων	120,4	123,5	-2,5
'64041100'	Υποδήματα αθλητισμού	44,5	46,3	-3,9
'87089997'	Άλλα μέρη αυτοκινήτων προς συναρμολόγηση	43,2	38,7	+11,6
'20041010'	Πατάτες απλώς ψημένες	40,9	37,4	+9,3
'90189084'	Άλλα όργανα ιατρικής	28,5	29,5	-3,9
'30024190'	Άλλα εμβόλια πλην SARS	28,3	24,0	+17,9
'84314980'	Μέρη μηχανών γεώτρησης	27,8	22,1	+25,8
'74031100'	Κάθοδοι και τμήματα καθόδων από χαλκό	25,7	21,6	+19,0
'17019910'	Ζάχαρη άσπρη	22,6	36,4	-37,9
'31052010'	Λιπάσματα περιεκτικότητας σε άζωτο ανώτερης του 10 % κατά βάρος σε ξερή κατάσταση	22,3	14,9	+49,7
'72044910'	Απορρίμματα και θραύσματα χυτοσιδήρου, σιδήρου ή χάλυβα	22,1	-	-
'39069090'	Πολυμερή ακρυλικά σε πρωτογενείς μορφές	18,4	20,2	-8,9
'39019080'	Άλλα συμπολυμερή αιθυλενίου	18,1	10,2	+77,5
'39011090'	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας < 0,94	16,2	24,0	-32,5
'04029110'	Γάλα και κρέμα γάλακτος χωρίς προσθήκη ζάχαρης	16,2	15,8	+2,5
'38089290'	Άλλα μυκητοκτόνα	15,8	7,4	+113,5
'18062010'	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο περιεκτικότητας σε βούτυρο κακάου ίσης ή ανώτερης του 31 %	15,4	8,2	+87,8
'30043900'	Άλλα φάρμακα	15,0	14,8	+1,4
'64039996'	Υποδήμους σνδρικά	13,6	14,2	-4,2

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών. Τουρισμός

Μετά από κάμψη την περίοδο της πανδημίας, οι ροές και τουριστικές εισπράξεις από το Βέλγιο κατέγραψαν το 2024 τις ιστορικά υψηλότερες μέχρι τώρα επιδόσεις. Παράλληλα οι εισπράξεις αυξήθηκαν το ίδιο έτος κατά 21,4%

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Αφίξεις από το Βέλγιο στην Ελλάδα	583,1	136,1	359,1	501,9	669,6	920,1
Μεταβολή %	11,9	-76,6	+164	+39,8	+33,4	+37,4
Εισπράξεις από Βέλγιο (εκατ. ευρώ)	453,3	92,3	292,0	360,0	481,3	584,3

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

2.1.3 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.

Η παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά είναι κυρίως στους τομείς της πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού, τηλεπικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, εμπορίου πετρελαιοειδών / εφοδιασμού πλοίων, μεταλλουργίας (holdingcompany), καθώς και εμπορίου άλλων προϊόντων.

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές (εκατ. ευρώ)	0	0	3	38	39	38
Απόθεμα (εκατ. ευρώ)	128	130	137	355	605	589

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Σημαντικό γεγονός υπήρξε η μεταφορά της έδρας του μεγάλου ελληνικού μεταλλουργικού ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο και η είσοδος της μετοχής του στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Η είσοδος της Βιοχάλκο στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2013. Έτσι τον Νοέμβριο του 2013, έλαβαν χώρα δύο εταιρικές συγχωνεύσεις, η πρώτη μεταξύ των βελγικών επιχειρήσεων Cofidin (όμιλος συμμετοχών που κατείχε το 13,3% του μετοχικού κεφαλαίου της Βιοχάλκο) και ViohalcoS.A. (θυγατρική εταιρεία συμμετοχών του ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο). Τον Δεκέμβριο 2016, οι εταιρείες Σωληνουργία Κορίνθου Συμμετοχών και Ελληνικά καλώδια Συμμετοχών απορροφήθηκαν από την εταιρεία CenergyHoldings με έδρα το Βέλγιο. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις των δύο εταιρειών, όπως ανακοίνωσε στον τύπο η εταιρεία, θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Οι

εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών είναι κυρίως εξαγωγικές με το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους να προέρχονται από το εξωτερικό. Σύμφωνα με τον Όμιλο, οι δύο εταιρείες θα παραμείνουν εισηγμένες στο ΧΑΑ. Η δημιουργία του νέου εταιρικού σχήματος έχει ως στόχο την ευνοϊκότερη χρηματοδότηση της εταιρείας αλλά και την διεκδίκηση έργων παγκοσμίως στον τομέα της ενέργειας.

Τον Οκτώβριο του 2017 η εταιρεία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση με τον όμιλο DEME για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων στο Βέλγιο. Η Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση αξίας 70 εκ. ευρώ με την Dredging International NV, μέλος του Ομίλου DEME, για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων υψηλής τάσης, που θα χρησιμοποιηθούν για τη σταδιακή διασύνδεση αιολικών πάρκων στο βέλγικο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας, με το χερσαίο δίκτυο υψηλής τάσης στην περιοχή Zeebrugge του Βελγίου, για το έργο Modular Offshore Grid (“MOG”) της βελγικής εταιρίας Elia στη Βόρεια Θάλασσα. Επίσης τον Νοέμβριο του 2018 η Seamade NV ανέθεσε την προμήθεια και την εγκατάσταση υποβρυχίων καλωδίων για τη διασύνδεση του αιολικού πάρκου Seamade, με το δίκτυο του Βελγίου στην κοινοπραξία Tideway – Ελληνικά Καλώδια. Η σύμβαση αξίας 44 εκατ. ευρώ αφορά τον σχεδιασμό και παραγωγή περίπου 30 χιλιομέτρων καλωδίων 220 kV και για τα δύο αιολικά πάρκα, την υποβρύχια εγκατάσταση τους και τη διασύνδεση των αιολικών πάρκων με το δίκτυο του Βελγίου.

Η τσιμεντοβιομηχανία TITAN μετέφερε την έδρα της στο Βέλγιο, ολοκληρώνοντας την διαδικασία το 2019.

Η Καπνοβιομηχανία Καρέλια έχει γραφείο αντιπροσώπευσης στις Βρυξέλλες.

Επισημαίνουμε ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με πολύ μεγάλη διεθνή παρουσία, η Leonidas, είναι ιδιοκτησίας ελλήνων ομογενών του Βελγίου.

Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, ορισμένες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres η οποία διαθέτει κατάστημα σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, αλλά παράλληλα έχει επιτύχει διανομή των προϊόντων του σε μεγάλο αριθμό φαρμακείων.

Η COCO-MAT.bike (ξύλινα ποδήλατα) διαθέτει κατάστημα στην Αμβέρσα.

Η ελληνική βιομηχανία ειδών επίπλωσης γραφείων Δρομέας, εγκαινίασε στα τέλη του 2015 μεγάλο κατάστημα σε προάστιο των Βρυξελλών. Η Δρομέας είναι μεγάλος προμηθευτής επίπλων της Έυρ. Επιτροπής και άλλων ευρωπαϊκών οργάνων. Το τελευταίο διάστημα δραστηριοποιείται και στην βελγική αγορά.

Η Doctoranytime Βελγίου (Doctoranytime.be) είναι δημιούργημα της αντίστοιχης ελληνικής startup η οποία αφορά σε online κρατήσεις για ραντεβού με ιατρούς. Η προσαρμογή της ελληνικής πλατφόρμας στην ιατρική αγορά του Βελγίου έγινε το 2016 με την άντληση χρηματοδότησης ενός εκατομμυρίου ευρώ και μέσα στους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, έχει ήδη επιτύχει σημαντική επισκεψιμότητα μέσω ενός δικτύου 1.000 εγγεγραμμένων ιατρών. Βασικοί χρηματοδότες και μέτοχοι είναι

οι Απόστολος Αποστολάκης και Ελευθερία Ζούρου με συνιδρυτή και Γενικό Διευθυντή του Βελγικού τμήματος τον Sylvain Niset. Οι δυο εταιρείες έχουν 40 άτομα προσωπικό με κέντρο ανάπτυξης και ερευνών (R&D) την Ελλάδα.

Η εταιρεία VIVA και ειδικότερα η εταιρεία VivaWallet άνοιξε γραφείο στις Βρυξέλλες ξεκινώντας την δραστηριότητα της από το 2016. Η Viva Wallet αποτελεί αδειοδοτημένο Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος για όλες τις εντός χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Πληρωμών (EOX-31) ενώ παράλληλα είναι Principal Member της Mastercard & της Visa καθώς και συνεργάτης της Alipay για την Ευρώπη.

Η ελληνική εταιρεία πληροφορικής Intrisoft International S.A. με παρουσία στο Βέλγιο εξαγοράσθηκε το 2012 από τη δανέζικη Netcompany, με έδρα το Λουξεμβούργο.

Ομοίως, η Chipita που έχει μονάδα παραγωγής στο Βέλγιο, εξαγοράσθηκε το 2022 από τη Mondelez.

Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εισαγωγικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο των εισαγωγών και του εμπορίου τροφίμων και ποτών όπου στην πλειοψηφία τους εφοδιάζουν ελληνικά εστιατόρια. Η ελληνική ομογένεια του Βελγίου σε κάποιο βαθμό ασχολείται με εισαγωγή ελληνικών τροφίμων τα οποία κυρίως προορίζονται/προωθούνται σε καταστήματα εστίασης. Υπάρχει μεγάλος αριθμός ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, ενώ μερικά από αυτά ειδικεύονται σε υψηλού επιπέδου γαστρονομία και έχουν διακριθεί.

Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια των ελληνικών επιχειρήσεων δείχνει να αποδίδει καθώς και όλο και περισσότερο τα ελληνικά προϊόντα βρίσκονται στα ράφια μεγάλων καταστημάτων λιανικής καθώς επίσης δείχνουν να κερδίζουν χώρο και τα ελληνικά βιολογικά προϊόντα, κυρίως ελαιόλαδο, αλλά και άλλα, κυρίως σε εξειδικευμένα καταστήματα αλλά και τμήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων στα supermarket.

Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνων ομογενών οι οποίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών. Σημειώνουμε ότι στο Βέλγιο υπάρχουν δύο επιχειρηματικοί σύνδεσμοι ελληνικού ενδιαφέροντος, το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο και η Bucephalos Business Association.

2.1.4 Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

(ποσά σε εκ.)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές	33	138	34	-56	59	312
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (απόθεμα)	668,3	1.132,7	2.410	1.895	1.865	1.969

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Επενδυτικό ενδιαφέρον για την χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια επιδείξει η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% και προτίθεται να επενδύσει σε έργα κατασκευής του ελληνικού τμήματος του αγωγού, ενώ για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ στον οποίο αναδείχθηκε πλειοδότη η κοινοπραξία των εταιρειών Snam SpA, Enagás Internacional SLU και της βελγικής Fluxys, το επενδυτικό σχήμα στο οποίο συμμετείχε και η Fluxys υπέβαλλε την υψηλότερη προσφορά.

Σημαντική βελγική επένδυση στην Ελλάδα είναι η εξαγορά της ελληνικής λιανεμπορικής αλυσίδας τροφίμων AB Βασιλόπουλος από τον βελγικό όμιλο DELHAIZE το 1992.

Το 2016, ο βελγικών συμφερόντων όμιλος Ravago εξαγόρασε την εταιρεία ΔΕΛΤΑ Χημική και στην συνέχεια εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της ελληνικής εταιρείας ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ από την οικογένεια Αντωνάτου. Η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ δραστηριοποιείται στον τομέα διανομής πλαστικών προϊόντων και διαθέτει ιδιόκτητες αποθήκες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι οποίες λειτουργούν ως κέντρα διανομής. Επίσης έχει εξαγοράσει τις βιομηχανίες χημικών Veltro SA και Delis SAH Ravago, όμιλος βελγικών συμφερόντων με έδρα το Λουξεμβούργο, είναι ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους παραγωγής πρώτων υλών για πλαστικά, με 230 γραφεία σε περισσότερες από 50 χώρες σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει 30 παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σημαντικές επενδύσεις βελγικών εταιρειών στην Ελλάδα είναι η βιομηχανία πλαστικών φιαλών Resilux η οποία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών συσκευασίας τύπου PET, στην Πάτρα.

Επίσης η βιομηχανία σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS έχει μονάδα παραγωγής στα Οινόφυτα.

Στις 30.12.2016 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Βελγικής τράπεζας KBC (KBC Group) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ) για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της στην Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB) και του 100% της θυγατρικής της εταιρίας Interlease E.A.D. Το τίμημα ανέρχεται σε 610 εκατομμύρια ευρώ.

Ενδιαφέρον έχει η βελγική παρουσία στον ενεργειακό κλάδο της Ελλάδας. Πέραν της συμμετοχής της Fluxys στον TAP και ΔΕΣΦΑ, η Tractebel (θυγατρική της Engie) παρέχει τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε προγράμματα αιολικής και ηλιακής ενέργειας περίπου 1,4GW. Επίσης ο όμιλος Jan de Nul πόντισε το καλώδιο ηλεκτρικού ρεύματος που ενώνει τη Κρήτη με το δίκτυο της ενδοχώρας, μήκους 135 χλμ.

Σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα

υπάρχουν 16 βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Τα ονόματα των επιχειρήσεων διατίθεται στο παράρτημα 4.1 (πίνακας 20).

2.2 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής:

☐ Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).

☐ Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)

☐ Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).

☐ Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).

☐ Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).

☐ Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

3 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2024

- Συμμετοχή σε ενημερωτικές συναντήσεις στο βελγικό ΥΠΕΞ. Πραγματοποιήθηκαν 4 τέτοιες συναντήσεις το 2024 για θέματα εξωτερικών εμπορικών σχέσεων εν' όψει Συμβουλίων Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.
- Συμμετοχή σε συνέδριο για εμπόριο σπανίων γαιών 26/3/2024. Διοργανωτής Β/ΥΠΕΞ.
- Διοργάνωση ημερίδας Συνδέσμου Ελλήνων Χρηματο-οικονομολόγων (ΗΑΤ) με θέμα Treasury and Finance shared services centres 10/4/2024. Συνδιοργάνωση με Enterprise Greece
- Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας για διπλή φορολογία. 18/4/2024. Συνδιοργάνωση με ελληνική Κοινότητα Βρυξελλών

- Διοργάνωση εκδήλωσης για τουριστική προβολή Σκιάθου 23/4/2024. Συνδιοργάνωση με ΕΟΤ Ολλανδίας
- Υποστήριξη ελληνικού περίπτερου (ενέργειες για δωρεές ελληνικών προϊόντων διατροφής από εδώ επιχειρήσεις και προμήθεια έντυπου ενημερωτικού υλικού από ΕΟΤ) στον εορτασμό Ημέρας της Ευρώπης 4/5/2024
- Συμμετοχή σε ημερίδα για πράσινο υδρογόνο 7/4/2024. Διοργανωτής Β/ΥΠΕΞ
- Συμμετοχή σε Antwerp Economic Development Day 13/6/2024 (Αμβέρσα). Διοργανωτές Δήμος Αμβέρσας και Επενδυτικός Φορέας Φλάνδρας (FIT)
- Συμμετοχή σε συνέδριο “COP29: Solidarity for a green world” 2/7/2024. Διοργανωτής Πρεσβεία Αζερμπαϊτζάν.
- Υποστήριξη και συμμετοχή σε εκδήλωση ελληνικής γαστρονομίας στη πόλη Roselar. 7/11/2024. Διοργανωτές οι Δήμοι Θεσσαλονίκης και Roselar.
- Απαντήθηκαν 80 αιτήματα επιχειρήσεων από την Ελλάδα
- Πέραν των ανωτέρω πραγματοποιήθηκε σειρά επαφών με επενδυτικούς φορείς Φλάνδρας και Βαλλονίας καθώς και Β/ΥΠΕΞ προκειμένου να προετοιμασθεί η ελληνική αποστολή βιοτεχνολογίας (2025). Συνεργασία με Enterprise Greece και H-Bio.

4 Συμπεράσματα – προτάσεις

4.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Το Βέλγιο αποτελεί μια ώριμη και ανεπτυγμένη οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης, εύκολα προσβάσιμη από κανάλια διανομής χωρών της δυτικής Ευρώπης, οι οποίες παράγουν αρκετά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα Ελληνικά. Το Βέλγιο είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου οι εισαγωγείς εξετάζουν τα προϊόντα με βάση την ποιότητα στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Παράλληλα λόγω του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος, για πολλά προϊόντα αποτελεί ιδανική αγορά για δοκιμή προϊόντων στην Ευρώπη είτε από ευρωπαϊκές εταιρείες, είτε εταιρείες τρίτων χωρών, που προτίθεται να πωλήσουν τα προϊόντα τους στην Ευρώπη.

Οι πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου επηρεάζουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει στην επιλογή των τοπικών συνεργατών, εισαγωγέων, διανομέων θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιοχή.

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές των μεταποιημένων ειδών διατροφής (κατηγ. 15-21) ανήλθαν το 2024 σε 82,3 εκατ. Ευρώ, αυξημένες κατά 5,2%

σε σχέση με το 2023. Εντός αυτών των κατηγοριών, το παρθένο ελαιόλαδο αποτελεί το 11,3% των εξαγωγών τους με αξία 9,3 εκατ. ευρώ καταγράφοντας αύξηση 43% σε σχέση με το 2023. Οι συνολικές εισαγωγές του Βελγίου το 2024 ανήλθαν σε 72,5 εκατ. ευρώ (μερίδιο Ελλάδος 6,5%, Ισπανία 57,2% και Ιταλία 23,4%), καταγράφοντας αύξηση 38,3%. Οι ελιές έχουν σημαντική εξαγωγική βαρύτητα με 23,9 εκατ. ευρώ το 2024 και αύξηση 15,4%. Αντίστοιχα οι εξαγωγές νωπών προϊόντων και δημητριακών (κατηγ. 1-10) ανήλθαν το 2024 σε 65,5 εκατ. Ευρώ έναντι 52,5 εκατ. το 2023, με μεγαλύτερη κατηγορία εκείνη των γαλακτοκομικών με 39,1 εκατ. ευρώ και αύξηση 6,8%. Όπως είναι αναμενόμενο η φέτα αποτελεί το 56% των εξαγωγών γαλακτοκομικών. Άλλα σημαντικά προϊόντα αυτής της ομάδας είναι τα ακτινίδια με εξαγωγές 12,1 εκατ. ευρώ το 2024, αυξημένες κατά 95% σε σχέση με 2023 και το γιαούρτι με εξαγωγές 12,2 εκατ. ευρώ και αύξηση 2,5%

Η μεγαλύτερη κατηγορία παρασκευασμένων ειδών διατροφής που εισάγει το Βέλγιο είναι τα είδη αρτοποιίας που δεν περιέχουν κακάο (ΚΣΟ 1905), με την Ελλάδα να έχει μερίδιο μόλις 7,1 εκατ. ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Βέλγιο εισάγει παρασκευάσματα διατροφής με χαμηλά λιπαρά και ζάχαρα (ΚΣΟ 21069098) αξίας 444,3 εκατ. ευρώ. Το μερίδιο της Ελλάδας είναι 6,5 εκατ. ευρώ. Άλλη σημαντική κατηγορία παρασκευασμάτων διατροφής για το Βέλγιο είναι οι σοκολάτες και είδη που περιέχουν σοκολάτα (ΚΣΟ 1806) με εισαγωγές αξίας 1,3 δις ευρώ, αλλά η παρουσία των ελληνικών προϊόντων είναι αμελητέα. Επίσης σημαντικές κατηγορίες για τις εισαγωγές είναι το διατηρημένο κρέας (ΚΣΟ 1602, 557 εκατ. ευρώ εισαγωγές εκ των οποίων 2,8 από την Ελλάδα), τα παρασκευασμένα και διατηρημένα λαχανικά (ΚΣΟ 2005, 399 εκατ. ευρώ εισαγωγές εκ των οποίων 23,6 από την Ελλάδα λόγω των ελιών), οι μη αλκοολούχοι χυμοί φρούτων και λαχανικών (ΚΣΟ 2009, 324 εκατ. ευρώ εισαγωγές με σχεδόν μηδενικές εισαγωγές από την Ελλάδα), σάλτσες, μουστάρδες κλπ (ΚΣΟ 2103, 318 εκατ. ευρώ εισαγωγές εκ των οποίων 0,3 εκατ. από την Ελλάδα) και παρασκευασμένα και διατηρημένα φρούτα (2008, 317 εκατ. ευρώ εισαγωγές εκ των οποίων 8,0 εκατ. από την Ελλάδα). Ιδιαίτερη μνεία θα μπορούσε να γίνει για την αναπτυσσόμενη στο Βέλγιο αγορά βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο της τάσης για υγιεινή διατροφή. Επίσης πρωτεϊνούχα παρασκευάσματα διατροφής καταγράφουν καλές προοπτικές διάθεσης στην βελγική αγορά.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων στο Βέλγιο. Η διείσδυση των ελληνικών επιχειρήσεων δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων, αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη βελγική αγορά, οι οποίες την καθιστούν ολιγοπωλιακή και κατά συνέπεια δύσκολα προσβάσιμη από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορεί να διευκολύνει την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ

σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου αξίας περίπου 1 δις ετησίως, με την Ελλάδα να εξάγει το 2024 ποσότητες αξίας 2,5 εκατ. ευρώ το 2024 και 2,9 εκατ. το 2023. Επίσης αν και χώρα παραγωγής μπύρας η χώρα εισάγει ποσότητες αξίας 103 εκατ. ευρώ (από την Ελλάδα μόλις 354.000 ευρώ). Ενδιαφέρον είναι ότι το βέλγιο εισάγει εμφιαλωμένο νερό αξίας 1,7 δις ευρώ, με την Ελλάδα να εξάγει μόλις 0,3 εκατ.

Επίσης τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Τα δομικά υλικά έχουν σχετικά καλή επίδοση, με διακυμάνσεις. Θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία ακόμη κατηγορία προϊόντων με αυξητική τάση δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών έχει έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχαν τα είδη σκίασης και γενικότερα μέσων μείωσης της θερμοκρασίας και έκθεσης σε υψηλές θερμοκρασίες. Τα περισσότερα κτίσματα δεν έχουν πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη, αλλά η κλιματική αλλαγή ενδέχεται να καταστήσει αυτά τα είδη ολοένα και πιο σημαντικά. Σημαντικό θα ήταν αυτά τα προϊόντα να έχουν τη δυνατότητα να μην εμποδίζουν την έκθεση στην ηλιοφάνεια κατά τους χειμερινούς μήνες και να είναι εύκολη η τοποθέτησή τους σε ήδη κατασκευασμένα κτίρια.

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Ιδιαίτερες προοπτικές έχουν τα βιολογικά και οργανικά προϊόντα διατροφής, καθώς και αυτά με υψηλή πρωτεΐνη και χαμηλά λιπαρά.	Η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμη αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διεξόδυση των ελληνικών προϊόντων. Η προηγηθείσα ανάλυση των βελγικών εισαγωγών δείχνει ότι υπάρχουν σημαντικές εισαγωγές σε ορισμένα προϊόντα στα οποία η Ελλάδα έχει παραγωγή.

2	Δομικά υλικά. Συστήματα και είδη σκίασης, πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη. Κλιματισμός	Σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα. Οι καύσωνες και γενικότερα οι υψηλές θερμοκρασίες είναι φαινόμενα ολοένα και συχνότερα, για το οποίο το Βέλγιο δεν είναι ιδιαίτερα προετοιμασμένο.
3	Τουρισμός	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα.
4	Βιοτεχνολογία	Το Βέλγιο έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στον συγκεκριμένο τομέα. Μετά την παρουσίασή του σε ημερίδα από το Β/ΥΠΕΞ υπεβλήθη από το Γραφείο πρόταση για ελληνική επιχειρηματική αποστολή, η οποία έγινε αποδεκτή από ΕΓ. Πραγματοποιήθηκε τον Μάιο 2025.

4.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, σε σχέση με γειτονικές στο Βέλγιο χώρες, όπως για παράδειγμα η Γαλλία θα μπορούσε η Ελλάδα να αποτελέσει προορισμό για αγορά δεύτερης-εξοχικής κατοικίας. Ηδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον προς το Γραφείο μας για αγορά κατοικίας ή για διευκολύνσεις και πληροφόρηση προς βέλγους που βρίσκονται στην διαδικασία αγοράς εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να έχουν ήδη παρουσία σε σημαντικά έργα στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ αναδείχθηκε πλειοδότη σε κοινοπραξία εταιρειών για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ. Ενεργειακά θέματα απασχόλησαν τη επίσκεψη του βασιλικού ζεύγους στην Αθήνα το 2022. Σε συνέχεια αυτής διοργανώθηκε ενεργειακή επιχειρηματική αποστολή από το Βέλγιο στην Ελλάδα τον Νοέμβριο 2023, με συνεργασία του επενδυτικού φορέα της Φλάνδρας (FIT) και ΕΓ, η οποία επικεντρώθηκε στην ενημέρωση σε θέματα δικτύων και υποδομών, στις προοπτικές της χώρας μας στις ΑΠΕ και σε συνεργασίες στα θέματα πράσινου υδρογόνου και LNG. Σημειώνεται ότι το Βέλγιο διαθέτει σημαντική τεχνογνωσία στην υπεράκτια αιολική ενέργεια.

Ο τομέας του supply chain management/ logistics θα μπορούσε να προσελκύσει επενδύσεις, αφενός λόγω της θέσης της χώρας σε σχέση με τα βαλκάνια και την Μέση Ανατολή, αφετέρου λόγω των υψηλότερου επιπέδου υποδομών, σε σχέση με γειτονικές χώρες. Αν και ο όγκος των συναλλαγών του Βελγίου με τα βαλκάνια δεν είναι πολύ υψηλός το ενδιαφέρον των Βελγικών επιχειρήσεων δείχνει να αυξάνεται.

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός / εξοχική κατοικία.	Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο. Ενδιαφέρον για αγορά εξοχικής κατοικίας.
2.	Ενέργεια / ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ήδη υπάρχουν σημαντικές βελγικές επενδύσεις στο τομέα ενέργειας - μπορούν περαιτέρω να ενισχυθούν.
3	Υπηρεσίες supplychain management/Logistics	Η θέση της χώρας και οι υποδομές θα μπορούσε να προσελκύσει βελγικές εταιρείες να επενδύσουν.

4.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις που υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, περιλαμβάνουν προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρηματικές αποστολές αποτελούν σημαντικό εργαλείο, όμως προτείνεται, για λόγους οργανωτικής αρτιότητας, αυτών να ηγούνται κλαδικοί φορείς με θεσμική οντότητα, ούτως ώστε να υπάρχει συνεργασία με ομόλογους φορείς από τη βελγική πλευρά. Κατ' αυτόν τον τρόπο διαφαλίζεται η καλύτερη δυνατή εμφάνεια και αποτελεσματικότητα της δράσης, καθώς επίσης η ικανή προσέλευση βελγικών επιχειρήσεων.

Το τουριστικό ρεύμα προς την Ελλάδα παρουσιάζει σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια και η Ελλάδα, εκτός του 2020 λόγω πανδημίας, αποτελεί σταθερά τουριστικό προορισμό για τους Βέλγους. Τα τουριστικά γραφεία είτε σε καταστήματα είτε στο διαδίκτυο προτείνουν προορισμούς και προσφορές κυρίως στα Ελληνικά νησιά. Εκτός από την διακίνηση μεταλλευμάτων και προϊόντων όπως χαλκό, αργίλιο κλπ που παρουσιάζουν διακυμάνσεις στη ζήτηση, τα δομικά υλικά θα μπορούσαν να έχουν σχετικά καλύτερη επίδοση, δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών και της Φλάνδρας έχει σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Γενικά δεν πραγματοποιούνται σημαντικές εμπορικές εκθέσεις στο Βέλγιο λόγω της γειτνίασης της χώρας με άλλες σημαντικές χώρες όπου πραγματοποιούνται παγκοσμίου εμβέλειας εκθέσεις πχ. ANUGA στη Γερμανία και SIAL στο Παρίσι.

4.1.3 Βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα

Πίνακας 18: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Εταιρεία	Βελγική εταιρεία	Προϊόντα
JANSSENCILAGPHARMACEUTICALS.A.	Janssen Pharmaceutica	Pharmaceuticals
AGFA GEVAERT S.A.	Agfa Gevaert	Graphic art/Radiography Photochemical products Healthcare
ARYSTA LIFE SCIENCE	Agriphar	Fertilisants, insecticides et fongicides
ALFA BETA VASSILOPOULOS S.A.	Delhaize	Supermarchés
BEL LIGHTING	Bel Lighting	Solutions d'éclairage
CARGLASS GREECE	Carglass	Car windows
DAIKIN HELLAS	Daikin Europe	Air conditioners
HELLENIC BREWERIES OF ATALANDI		Beers
INVE HELLAS	Inve aquaculture	Livestock feed (Fish)
OMEGA PHARMA HELLAS	Omega Pharma	O.T.C. Products
ORCHESTRA HELLAS S.A.	PREMAMAN	Kids garments & maternity fashion
PURATOS HELLAS S.A.	Puratos	Bakery Raw Materials
RAVAGO – RESINEX	Ravago	Isolation - Plastic raw materials
RESILUX HELLAS	Resilux	Plastic products
UCB PHARMA S.A. (HELLAS)	UCB Pharma	Pharmaceutical industry
ZETES NETWAVE S.A.	Zetes	IT Solutions for logistics

Πηγή : Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα

4.4 Χρήσιμες διευθύνσεις

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - Τμήμα Στήριξης Επιχειρηματικότητας

19-21 rue Jacques de Lalaing 1040 Bruxelles

Tel : (0032) 25515764, 672, 756

E-mail : mea.bruxelles@rp-grece.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΟΤ για τις χώρες της BENELUX.

Rokin 93, 1^e etage – Amsterdam - Nederland

TEL: +31206248786 – Fax: +31206207031

E-mail: visitgreece@visitgreecebenelux.nl

www.visitgreece.gr

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Γραφείο Βρυξελλών

Mrs. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels

Rue des PetitsCarmes 6, 1000 Bruxelles

Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail :

eirini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : Nikos Korogiannakis ,

Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels

Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22, E-mail : nk@jurispectrum.com

BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias

E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)**Brussels Office**

Ms. Irini Pari, Permanent Delegate

Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbxl.be

ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS HELLENIC NETWORK

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee

Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels

Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,

e-mail: argo@argo-network.eu

<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κα Τσιφόρου

19 Rue Guimard, 1040 Brussels

+32 25134173 e_tsiforou@c-gaia.gr

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια Βελγίου**FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM**

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels

Tel. : +322-504 87 11

Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>

Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts

Marnix Bierlin, International Business Department

Phone: +322-504 87 43

E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)

Place Saintelette, 2 1080 Bruxelles

Tél : +32 2 421 82 11

Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>

E-mail: mail@awex.be

Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,
tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342
e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en>

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern,
Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be www.beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

BANQUE CARREFOUR DES ENTREPRISES

FPS Economy, SMEs, Self-employed and Energy

Management Department of the CBE

Northgate II, Boulevard du Roi Albert II, 16 , 1000 Brussels

<https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises>

(κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4 B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : jvn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué: Pieter Timmermans Tél.: +32 2 515 08 42 Fax: +32 2 515 09 25

E-mail: cva@vbo-feb.be Website: www.vbo-feb.be

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (ΑΓΓΛΙΚΑ)

<https://www.business.belgium.be/en>

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>

General enquiries: info@nbb.be Tel : +32 2 221 21 11

Central Balance Sheet Office – Helpdesk : helpdesk.ba@nbb.be Tel : +32 2 221 30 01

Statistics – Datashop datashop@nbb.be Tel: +32 2 221 30 45

Press enquiries - Geert Sciot pressoffice@nbb.be Tel: +32 2 221 46 28

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles

phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22,

URL : <https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +32 2 222 11 11 URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence Bruxelles -

Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles,

Tel. : +322-5005940, fax : +322-5005948,

e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be

URL: <http://www.ing.be/>

KBCBankNV

AvenueduPort 2 , Bruxelles - BE 1080

Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com

URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel. : +322-5110206,

URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666

URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles

URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles

Tel.: +322-5587111, Fax: +322-5587633

URL: <http://www.crelan.be>,

E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

BRUSSELS EXHIBITION CENTER

Place de Belgique 1 , BE – 1020 Brussels

T +32 2 474 82 63

F +32 2 474 83 90

URL : <http://www.brussels-expo.com>,

E-mail: sales@brussels-expo.com

FLANDERS EXPO

4.4.1 Maaltekouter 1

9051 Gent

Belgium

Tel: [+32 800 11 258](tel:+3280011258)

URL: <http://www.flandersexpo.be/>

E-mail: sales@easyfairs.com

6. Υπηρεσίες Βελγίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Κεντρική ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το Βέλγιο.

<https://www.belgium.be/en>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ-ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ.

Ιστοσελίδα που καταχωρούνται διαγωνισμοί, προμήθειες στο Βέλγιο.

<https://my.publicprocurement.be/um/home.action>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy
City Atrium, Rue du Progrès, 50, 1210 Brussels
Tel : +32 800 120 33 E-mail : piie_doc@economie.fgov.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

National Social Security Office
Victor Hortaplein 11
1060 Brussels
Telephone: +322 509 59 59
<https://www.onssrszls.fgov.be/en>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

National Institute for the Social Security of the Self-employed
Willebroekkaai 35
1000 Brussel
Tel: [+32 2 546 42 11](tel:+3225464211) Fax: +32 2 511 21 53
E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be